នៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

ឯកសារបកប្រែ
TRANSLATION/TRADUCTION
ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ (Date): 01-Nov-2012, 15:32
CMS/CFO: Uch Arun

ព័ត៌មានពិស្តារនៃការដាក់ឯកសារ

សំណុំរឿងលេខ	:	០០២/១៩-០៩-២០០៧-អវតក/អជតក
ដាក់ទៅ	:	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល
ថ្ងៃដាក់	:	ថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២
ភាគីអ្នកដាក់	:	សហព្រះរាជអាជ្ញា
ភាសាដើម	:	អង់គ្លេស

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ

ប្រភេទឯកសារដែលស្នើឡើងដោយភាគីដាក់ឯកសារ: សាធារណៈ

ចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារកំណត់ដោយអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល: សាធារណៈ/Public

ប្រភេទនៃចំណាត់ថ្នាក់ឯកសារ:

ការពិនិត្យឯកសារបណ្ដោះអាសន្នឡើងវិញ:

ឈ្មោះមន្ត្រីដែលបានពិនិត្យ:

ហត្ថលេខា:

ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹង "បណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ នួន ជា ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្និដ្ឋាននៃសំណើសុំឲ្យមានចំណាត់ការជាបន្ទាន់អនុលោមតាមវិធាន៣៥"

អ្នកដាក់ឯកសារ:	អ្នកទទួលឯកសារ:	ចម្លងជូន:
សហព្រះរាជអាជ្ញា:	អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល:	ជនជាប់ចោទ:
លោកស្រី ជា លាង	ចៅក្រម គង់ ស្រីម, ប្រធាន	
លោក Andrew CAYLEY	ចៅក្រម A. KLONOWIECKA- MILART	នួន ជា
	ចៅក្រម សោម សិរីវឌ្ឍ	អៀង សារី
	ចៅក្រម C. N. JAYASINGHE	ខៀវ សំផន
	ចៅក្រម ម៉ុង មុនីចរិយា	មេធាវីការពារក្ដីជនជាប់ចោទ:
	ចៅក្រម Florence Ndepele MUMBA	លោក សុន អរុណ
	ចៅក្រម យ៉ា ណារិន	លោក Michiel PESTMAN
		លោក Victor Koppe
		លោក អាង ឧត្តម
		លោក Michael G.KARNAVAS

សហមេធាវីនាំមុខតំណាងដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី:	លោក គង់ សំអុន
ពេជ អង្គ	លោក Anta GUISSE
Elisabeth SIMONNEAU FORT	លោក Arthur VERCKEN
	លោក Jacques VERGÈS

I. សេចក្តីផ្តើម និង ប្រវត្តិនីតិវិធី

១. សមាជិកអន្តរជាតិរបស់មេធាវីការពារក្តី នួន ជា ("មេធាវីការពារក្តី") បានដាក់បណ្តឹងសាទុក្ខមួយ[1] ("បណ្តឹងសាទុក្ខ") ដោយទាមទាមអំពី "ការបដិសេធតាមសន្មត" លើសំណើសុំពីមុនមួយ[2] ("សំណើសុំ") ដែលខ្លួនបានស្នើឱ្យមាន "ចំណាត់ការជាបន្ទាន់អនុលោមតាមវិធាន៣៥"។ សំណើសុំនេះបានធ្វើការចោទប្រកាន់អំពីការជ្រៀតជ្រែករបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុង អ.វ.ត.ក និងបានស្វែងរកឧបាស្រ័យដូចជា (i) "ការទទួលស្គាល់អំពីផលប៉ះពាល់ដ៏គ្រោះថ្នាក់នៃកំណត់សម្គាល់មួយដែលបានសរសេរដោយអតីតសហចៅក្រមអន្តរជាតិបម្រុង Kasper-Ansermet, (ii) កិច្ចស៊ើបសួរពេញលេញ ទៅលើអានុភាពនៃការជ្រៀតជ្រែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាដូចដែលគេបានចោទប្រកាន់នៅលើភាពត្រឹមត្រូវយុត្តិធម៌នៃសំណុំរឿង ០០២ និង (iii) ផ្អាកកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីដោយរង់ចាំលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវនេះ"[3]។

២. សហព្រះរាជអាជ្ញាបានឆ្លើយតបទៅនឹងសំណើសុំនេះនៅថ្ងៃទី៣ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១២ ដោយទទូចសុំឱ្យអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធចោលសំណើសុំនេះ[4] ("ចម្លើយតប")។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមិនទាន់បានសម្រេចលើសំណើសុំនេះនៅឡើយ។

៣. ហេតុដូចនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមធ្វើការឆ្លើយតបទៅនឹងបណ្តឹសាទុក្ខនេះ។ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនជំទាស់នឹងការទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខនេះទេ ប៉ុន្តែសូមរក្សាគោលជំហររបស់ខ្លួនដើម្បីធ្វើការជំទាស់ទៅនឹងសារធាតុនៃសំណើសុំនេះ (ដែលឥឡូវនេះគឺបណ្តឹងសាទុក្ខ) ដូចបានដាក់ជូននៅក្នុងចម្លើយតបរបស់ខ្លួននេះ។ ដូចដែលបញ្ហានៃ "ការបដិសេធតាមការសន្មត" គឺជាការចាប់អារម្មណ៍ដំបូងមួយនៅចំពោះមុខអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សហព្រះរាជអាជ្ញាសូមធ្វើសេចក្តីសង្កេតដូចខាងក្រោមក្នុងករណីដែលអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលយល់ឃើញថា ជាជំនួយ។

---

[1] **E189/2/1** បណ្តឹងសាទុក្ខប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មតនៃ សំណើសុំឱ្យមានចំណាត់ការជាបន្ទាន់ អនុលោមតាមវិធាន៣៥, ១០ តុលា ២០១២ (ចាប់ពីនេះតទៅហៅថា "បណ្តឹងសាទុក្ខ")។ បណ្តឹងសាទុក្ខនេះបានជូនដំណឹងនៅថ្ងៃទី២២ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២។

[2] **E189** សំណើសុំឱ្យមានចំណាត់ការជាបន្ទាន់ អនុលោមតាមវិធាន៣៥, ២៥ មេសា ២០១២។

[3] **E189** សំណើសុំឱ្យមានចំណាត់ការជាបន្ទាន់ អនុលោមតាមវិធាន៣៥, ២៥ មេសា ២០១២, ទំព័រ១៥។

[4] **E189/1** ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងសំណើរបស់ នួន ជា ដែលសុំឱ្យចាត់វិធានការជាបន្ទាន់ ដោយអនុលោមតាមវិធាន៣៥ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង, ៣ ឧសភា ២០១២។

II. សេចក្តីសង្ខេត

៤. បញ្ហានៃ"ការបដិសេធតាមការសន្មត" ត្រូវបានលើកយកមកដោះស្រាយដោយអង្គបុរេជំនុំជម្រះ (អបជ) ហើយការវិភាគលើសេចក្តីសម្រេចរបស់ខ្លួន ទោះបីវាមិនមែនជាការសម្រេចបញ្ចប់ក៏ដោយ អាចជាសេចក្តីណែនាំដល់ការវិភាគរបស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការ។ដោយចាត់ទុកជាបញ្ហាបឋមមួយ សហព្រះរាជអាជ្ញាសង្កេតឃើញថា គំនិតនៃ "ការបដិសេធតាមការសន្មត" គួរតែធ្វើយ៉ាងណាឲ្យភាគីអាចរកបានតែក្នុងករណីដែលបញ្ហាជាកម្មវត្ថុនៃសំណើដើមមានលក្ខខណ្ឌអាចអនុញ្ញាតិអោយធ្វើបណ្តឹងសាទុក្ខភ្លាមៗ ស្របតាមវិធាន១០៤(៤) ប៉ុណ្ណោះ[5]។ បញ្ហាជាកម្មវត្ថុក្នុងសំណើសុំរបស់មេធាវីការពារក្តី គឺស្ថិតក្នុងលក្ខខណ្ឌនៃវិធាន១០៤(៤)(ឃ) ហេតុដូច្នេះវាអាចឆ្លើយតបបានតាមលក្ខខណ្ឌកម្រិតបឋមនេះហើយ។

៥. អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានឆន្ទានុសិទ្ធិដែលជាប់មកជាមួយ ដើម្បីសម្រេចលើពាក្យសុំ សំណើសុំ និងញត្តិស្នើសុំផ្សេងៗទៀតតាមពេលវេលាកំណត់ដែលខ្លួនយល់ថាសមស្រប។ ប៉ុន្តែ ដូចគ្នានឹងឆន្ទានុសិទ្ធិទាំងអស់ដែរ គឺថាសេចក្តីសម្រេចទាំងនោះអាចនឹងត្រូវបានគេតវ៉ាថាគឺមានកំហុសក្នុងការអនុវត្តអំណាចឆន្ទានុសិទ្ធិ[6]។

៦. មេធាវីការពារក្តី មិនបានស្នើឲ្យមានការកំណត់ពេលវេលាដើម្បីអនុវត្តឲ្យបានទូលំទូលាយណាមួយឡើយ ប៉ុន្តែបានលើកឡើងថាសេចក្តីសម្រេចមួយត្រូវតែធ្វើឡើងក្នុង "ពេលវេលាមួយសមស្រប"[7] និងថាទាក់ទងនឹងសំណើសុំរបស់ខ្លួនពេលវេលាសមស្របដូច្នេះគឺ មានរយៈពេលប្រាំមួយខែ[8]។

---

[5] អបជ បានឆ្លុះបញ្ចាំងគោលការណ៍នេះនៅក្នុងការសម្រេចលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍មួយ ដោយមានមូលដ្ឋាននៅលើ ការបដិសេធតាមការសន្មតនេះអាចទទួលយកបាន ពីព្រោះការអះអាងនេះគឺជាការអះអាងមួយ "ដែលអាចបើកផ្លូវឲ្យប្តឹងឧទ្ធរណ៍ អនុលោមតាមវិធាន ៧៤(៣)(ឃ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង"។ **A189/I/8** សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការចាត់តាំងអ្នកជំនាញផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ, ២១ តុលា ២០០៨, កថាខណ្ឌទី២៤។

[6] សូមអាន វិធាន១០៥(២)(ខ) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

[7] **E189/2/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, ត្រង់៣។

[8] **E189/2/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, ត្រង់៤។

សហព្រះរាជអាជ្ញាសន្និដ្ឋានថា គេមិនគួរមានការកំណត់ពេលវេលាតឹងរ៉ឹងដែលនៅក្រោយពេលនេះ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងអាចត្រូវបានគេនិយាយថា បានរំលោភបំពានលើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនក្នុងពេលរង់ចាំធ្វើការសម្រេចលើការដាក់ឯកសារណាមួយនោះ។ ការវិភាគមួយអំពីអ្វីទៅដែលជាពេលវេលាដ៏សមរម្យសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចលើសំណើសុំដែលមិនទាន់បានសម្រេចគឺត្រូវពឹងផ្អែកលើកាលៈទេសៈជាក់លាក់ដែលនៅជុំវិញបញ្ហានិមួយៗដោយឡែកៗពីគ្នា។ តាមពិតការវិភាគនេះត្រូវតែមានការយកចិត្តទុកដាក់អំពីសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទនៅក្នុងការទទួលបានសវនាការមួយដែលត្រឹមត្រូវ និងឆាប់រហ័ស[9] និងគោរពសិទ្ធិរបស់ជនរងគ្រោះដូចគ្នានេះដែរ និង ធានាអោយបាននូវប្រសិទ្ធភាពក្នុងការទទួលបានយុត្តិធម៌របស់ជនរងគ្រោះ[10] ដែលទាំងអស់នេះត្រូវបានជួយសម្រួលដោយការសម្រេចមួយធ្វើឡើងទាន់ពេលវេលាលើបញ្ហាដែលបានកើតឡើងក្នុងអំឡុងពេលសវនាការ។

៧. នៅក្នុងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គបុរេជំនុំជម្រះ ដែលបានលើកឡើងដោយមេធាវីការពារក្តី[11] អបជ បានសម្រេចថា ការខកខានរបស់ការិយាល័យសហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតក្នុងការសម្រេចលើសំណើសុំ (គ្របដណ្តប់រយៈពេលបីខែកន្លះ) មានន័យស្មើនឹង "ការបដិសេធតាមការសន្មត"[12]។ ទោះជាសេចក្តីសម្រេចនោះយ៉ាងណា ក៏ដោយ ក៏យ៉ាងហោចណាស់ វាអាចញែកជាផ្នែកឲ្យឃើញខុសគ្នាពីកាលៈទេសៈបច្ចុប្បន្ននោះ បានដែរ ពីព្រោះថា អបជ បានធ្វើការពិចារណាអំពីការខកខានមិនបានសម្រេចលើសំណើដែលបានធ្វើឡើងដើម្បីកោះហៅអ្នកជំនាញ តាមវិធាន៣១.១០។ មិនដូចជាវិធាន៣៥ នោះទេ វិធាន៣១.១០ ចែងថា សំណើមួយដែលបានធ្វើឡើង អនុលោមតាមវិធាននោះ "ត្រូវបានសម្រេចដោយ សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត ឬ អង្គជំនុំជម្រះ*ឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន*..."[13]។ ពុំមាន អាជ្ញាបញ្ញាបែបនេះណាមួយ នៅក្នុងវិធាន៣៥ នោះទេ។ ដូច្នេះ

---

[9] បានដកស្រង់ទុកនៅក្នុងមាត្រា៣៥ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពី អវតក និងវិធាន ២១(១) និង(៤)។

[10] គោលការណ៍ និងការណែនាំជាមូលដ្ឋាន ស្តីពីសិទ្ធិក្នុងការទទួលបាននូវដំណោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ និងសំណងជួសជុលសំរាប់ជនរងគ្រោះដោយការរំលោភបំពានយ៉ាងកំរោលលើច្បាប់សិទ្ធិមនុស្សអន្តរជាតិ និងការបំពារបំពានធ្ងន់ធ្ងរលើច្បាប់មនុស្សធម៌អន្តរជាតិ, ផ្នែកទី VII និងទី VIII។ វិធាន២១(១) និង(៤) នៃវិធានផ្ទៃក្នុង។

[11] **E189/2/1** បណ្តឹងសាទុក្ខ, ត្រង់ ៣។

[12] **A189/I/8** សាលដីកាលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការចាត់តាំងអ្នកជំនាញផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ, ២១ តុលា ២០០៨, កថាខណ្ឌទី២៤។

[13] វិធាន៣១.១០ នៃវិធានផ្ទៃក្នុង (សង្កត់ន័យបន្ថែមដោយ*អក្សរទ្រេត*) ។

ហើយ "ភាពសមហេតុផល" នៃពេលវេលាដើម្បីធ្វើការសម្រេចលើសំណើបែបដូច្នេះ គឺអាចជាប្រធានបទដែលអាចជជែកពិភាក្សាបានយ៉ាងយូរ។

៨. អបជ ក៏បានកត់សម្គាល់ផងដែរថា តាមមាត្រា១៧០ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ជនត្រូវចោទអាច "ធ្វើពាក្យប្ដឹងដោយផ្ទាល់ទៅសភាស៊ើបសួរ ប្រសិនបើចៅក្រមស៊ើបសួរ មិនព្រមសម្រេចលើសំណើចាត់តាំងអ្នកជំនាញ ក្នុងរយៈពេលសាមសិប(៣០)ថ្ងៃ"[14]។ ត្រង់មាត្រា១៣៣ នៃក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ដែលអនុវត្តនៅក្នុងការស្នើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចដោយជនត្រូវចោទ ក៏បានផ្ដល់នូវពេលវេលាកម្រិតចំនួនមួយ(០១)ខែផងដែរ ដែលបន្ទាប់ពីនោះមក បញ្ហានោះអាចនឹងត្រូវបានប្ដឹងទៅសភាស៊ើបសួរ[15]។ អបជ បានកត់សម្គាល់ការណ៍នេះនៅក្នុងសេចក្ដីសម្រេចដោយ ឡែកមួយអំពីការបដិសេធតាមការសន្មតលើសំណើសុំឲ្យបំពេញកិច្ចដែលបានអះអាង[16]។ ដូច្នេះ ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌកម្ពុជា ចែងឲ្យមានវិធីជាជម្រើសផ្សេងទៀតដែរក្នុងការដោះស្រាយ ខណៈដែលអ្នកដាក់ពាក្យសុំបានប្រឈមមុខនឹងអសកម្មភាពផ្នែកតុលាការ ក្រោមកាលៈទេសៈជាក់លាក់មួយចំនួនដែរ។ករណីដែលបានលើកឡើងនេះគឺវាមិនដូចគ្នាទៅកាលៈទេសៈនៃការអនុវត្តរឿងក្ដីដូចក្នុងពេលនេះទេ។

៩. នៅក្នុងការសម្រេចថាមានការខកខានមិនបានធ្វើការសម្រេចលើសំណើ "នៅក្នុងកាលៈទេសៈដែលមានការពន្យារពេលធ្វើការសម្រេចណាមួយ គឺបានដកហូតនូវលទ្ធភាពរបស់ជនត្រូវចោទក្នុងការទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ដែលខ្លួនបានស្វែងរកនោះ បណ្ដាលឲ្យមានជាការបដិសេធតាមការសន្មតទៅលើសំណើនោះ" អបជ បានពឹងផ្អែកទៅលើសេចក្ដីសម្រេចរបស់តុលាការកំពូល នៅក្នុងករណីរបស់ *Boodhoo និង អ្នកផ្សេងទៀត ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*[17]។ នៅក្នុងករណីនោះតុលាការកំពូល បានលើកឡើងពីការពន្យារពេលជិតពីរឆ្នាំនៅ

---

[14] **A189/I/8** សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់លោក អៀង សារី ទាក់ទងនឹងការចាត់តាំងអ្នកជំនាញផ្នែកចិត្តសាស្ត្រ, ២១ តុលា ២០០៨, កថាខណ្ឌទី២២។

[15] ក្រមនីតិវិធីព្រហ្មទណ្ឌនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, បកប្រែ ភាសាខ្មែរ-អង់គ្លេស, បោះពុម្ពលើកទីមួយ, ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨។

[16] **D171/4/5** សាលដីកាលើបណ្ដឹងឧទ្ធរណ៍របស់ អៀង សារី ប្រឆាំងនឹងការបដិសេធតាមការសន្មតរបស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេតទៅលើសំណើលើកទី៣ របស់ អៀង សារី សុំឲ្យបំពេញកិច្ចស៊ើបសួរ, ២២ ធ្នូ ២០០៩, កថាខណ្ឌទី៧។

[17] តុលាការកំពូល ករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤។

ក្នុងការចេញសេចក្តីសម្រេចមួយលើបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍[18]។ តុលាការកំពូលបានសម្រេចថាការពន្យារពេលអាចជាការរំលោភទៅលើការធានាដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ Trinidad និង Tobago ស្តីពី "កិច្ចការពារច្បាប់"[19] "គឺមានតែនៅក្នុងកាលៈទេសៈនានាកាលណាមានហេតុផលដែលថាចៅក្រមមិនអាចចេញបាននូវសេចក្តីសម្រេចត្រឹមត្រូវ ឬ ដែលភាគីនានាពុំអាចទទួលបាននូវផលប្រយោជន៍ដែលពួកគេត្រូវទទួលបានពីសេចក្តីសម្រេចនោះប៉ុណ្ណោះ"[20]។

១០. ទាក់ទងទៅនឹងស្ថានភាពចុងក្រោយនេះ តុលាការកំពូលបានផ្តល់ជាឧទាហរណ៍មួយស្តីពី "សំណើសុំឱ្យធ្វើការការពារកុមារដែលត្រូវបានគំរាមចាប់ពង្រាត់ កាលណាមានការពន្យារពេលណាមួយក៏ដោយនៅក្នុងការចេញសេចក្តីវិនិច្ឆ័យ ដែលអាចដកហូតនូវផលប្រយោជន៍ទាំងរបស់អ្នកដាក់សំណើ និងទាំងរបស់កុមារ ខណៈដែលនៅមានដំណោះស្រាយតាមផ្លូវច្បាប់ ដែលត្រូវផ្តល់ឱ្យ"[21]។ យ៉ាងណាក៏ដោយ តុលាការកំពូលបានប្រយ័ត្នប្រយ៉ែងនៅក្នុងការរៀបរាប់ជាមុនពីការអនុវត្តនូវគោលការណ៍នេះ ដោយបានថ្លែងថា "ព្រះជាម្ចាស់របស់ពួកគេមិនបានគិតថាវាជាការដែលអាចមានផលប្រយោជន៍ នៅក្នុងការ ដែលប៉ុនប៉ងផ្តល់និយមន័យឱ្យបានជាក់ច្បាស់ជាងនេះ អំពីកាលៈទេសៈនានាដែលអាចនឹងកើតមាន ឡើង ឬ ប៉ុនប៉ងបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់អំពីថិរវេលានៃការពន្យារពេលដែលអាចនឹងនាំមកនូវលទ្ធផលបែបដូច្នេះ ព្រោះថា នៅក្នុងការអនុវត្តនូវគោលការណ៍នេះ ***ករណីទាំងនោះមានការ ប្រែប្រួលមិនទៀងទាត់ទេ ហើយករណីនីមួយៗវាពាក់ព័ន្ធទៅនឹងការពិចារណាទៅលើអង្គសេចក្តី របស់វា***"[22](សង្កត់ន័យត្រង់អក្សរទ្រេត)។

១១. ក្រុមមេធាវីការពារក្តីបានលើកឡើងតវ៉ាថា ពួកខ្លួនត្រូវបានបដិសេធមិនឱ្យទទួលបាននូវអត្ថប្រយោជន៍ដែលពួកគេបានស្វែងរកព្រោះដោយសារ "លទ្ធភាពរបស់ក្រុមមេធាវីការពារក្តីក្នុងការតវ៉ាជំទាស់ទៅនឹងភាពអាចឱ្យជឿទុកចិត្តបាននៃភស្តុតាងដែលបានបង្ហាញជូននៅក្នុងសវនាការមានការកម្រិតតឹងតែង ហើយគោលបំណងនៃការដាក់ពាក្យសុំនេះ *តាមការដាក់ស្តែង*គឺបានត្រូវ

---

[18] តុលាការកំពូល ករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤, កថាខណ្ឌទី៣, ៤។

[19] តុលាការកំពូលករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤, កថាខណ្ឌទី៧ (ដោយបានដកស្រង់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃ Trinidad និង Tobago, ផ្នែកទី៤.២)។

[20] តុលាការកំពូលករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤, កថាខណ្ឌទី១៣។

[21] តុលាការកំពូលករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤, កថាខណ្ឌទី១៣។

[22] តុលាការកំពូលករណីរបស់ *Boodhoo ទល់នឹង មហាអយ្យការនៃ Trinidad និង Tobago*, ១ មេសា ២០០៤, កថាខណ្ឌទី១៣។

បរាជ័យហើយ” ដោយសារមិនមានការនិយាយឲ្យបានលម្អិតបន្ថែមទៀតអំពីថាតើហេតុដូចម្ដេចបានជាវាអញ្ចើង[23]។ បើទោះបីជាអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរកឃើញថា ពាក្យសុំនេះគឺជាបទដ្ឋានដែលមានការជាប់ទាក់ទងក៏ដោយ ក៏យ៉ាងហោចណាស់វាអាចនឹងចោទសួរជាសំណួរបានថា តើក្រុមមេធាវីការពារក្ដីបានបំពេញទៅតាមបន្ទុករបស់ខ្លួនដែរឬទេ។ ជាពិសេស នេះគឺព្រោះមកពីពាក្យសុំជាដើមចមរបស់ពួកគេបានផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃការរៀបរាប់អំពីការដែលចោទប្រកាន់ថាមានការជ្រៀតជ្រែករបស់រដ្ឋាភិបាលនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង ០០៤ ចំណែកឯ នួន ជា វិញគឺជាជនជាប់ចោទម្នាក់ដែលស្ថិតនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកាលពីមុនបានធ្វើសេចក្ដីសង្កេតថា៖

> *ដោយហេតុថា ការលើកឡើងផ្នែកអង្គហេតុ គឺជាប់ពាក់ព័ន្ធជាចំបងជាមួយនឹងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង ០០៤ ប៉ុន្តែបានចោទឡើងថា ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដោយប្រយោលលើភាពត្រឹមត្រូវនៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២ វិញ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ថាបណ្ដឹងសាទុក្ខនេះលើកឡើងនូវការជំទាស់ដែលថា ដោយសារការជ្រៀតជ្រែករបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ប្រឆាំងនឹងការចោទប្រកាន់របស់អយ្យការ នៅក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង០០៤ បង្ហាញឲ្យឃើញថា ជាការជ្រៀតជ្រែកប្រឆាំងនឹងជនជាប់ចោទ ក្នុងសំណុំរឿងលេខ០០២ នោះ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសំដៅទៅលើឆន្ទានុសិទ្ធិដ៏ទូលំទូលាយរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ដែលជាស្ថាប័នស័ក្ដិសមជាងគេបំផុត ក្នុងការវាយតម្លៃលើផលប៉ះពាល់នៃការចោទប្រកាន់ទាំងនេះ លើកិច្ចដំណើរការនៃនីតិវិធីនៅចំពោះមុខខ្លួន។ ដោយហេតុថា មេធាវីការពារក្ដីពុំបានផ្ដល់ការគាំទ្រដល់អំណះអំណាងរបស់ខ្លួនដូច្នេះ ខ្លួនពុំបានបង្ហាញនូវកំហុសអង្គហេតុ ឬអង្គច្បាប់ ឬការភាន់ច្រឡំ នៅក្នុងការអនុវត្តឆន្ទានុសិទ្ធិដែលស្ដែងឲ្យឃើញនោះឡើយ នៅក្នុងសេចក្ដីសន្និដ្ឋានរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងដែលថា ការអះអាងទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងសំណុំរឿងលេខ០០៣ និង០០៤ ពុំមានផលប៉ះពាល់ជាក់ស្ដែង” លើភាពត្រឹមត្រូវនៃសំណុំរឿងលេខ០០២នោះឡើយ[24]។*

---

[23] ឯកសារលេខ **E189/2/1** បណ្ដឹងសាទុក្ខ, ត្រង់៤ ។

[24] ឯកសារលេខ **E116/1/7 E116/1/7** សេចក្ដីសម្រេចលើបណ្ដឹងសាទុក្ខភ្លាមៗរបស់ នួន ជា ប្រឆាំងនឹងសេចក្ដីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងពាក់ព័ន្ធ នឹងភាពត្រឹមត្រូវនៃកិច្ចស៊ើបសួរ ចុះថ្ងៃទី២៧មេសា ២០១២ កថាខណ្ឌទី៣៣ (ការលើកឡើងនូវអំណះអំណាងនានានៅក្នុងផ្នែកក្នុង ត្រូវបានលុបចោល)។

១២. នៅចុងក្រោយ សហព្រះរាជអាជ្ញាបានធ្វើការកត់សម្គាល់ថា កាលពីលើកមុនខ្លួនធ្លាប់បានដាក់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានជូនទៅអង្គបុរេជំនុំជម្រះ ស្ដីពីបញ្ហាការបដិសេធតាមការសន្មតដែលអាចមានអត្ថប្រយោជន៍ដល់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលនៅក្នុងឯកសារលេខ A189/I/5[25] ។

III. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

១៣. ដោយគ្មានការទទួលស្គាល់ចំពោះអំណះអំណាងណាមួយ ស្ដីពីខ្លឹមសារនៃញត្តិស្នើសុំជាដើមអាទិ៍ដែលមាននៅក្នុងបណ្ដឹងសាទុក្ខនេះ សហព្រះរាជអាជ្ញាមិនជំទាស់ទេចំពោះភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្ដឹងសាទុក្ខនេះ។ ប្រសិនជាអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលរកឃើញថា បណ្ដឹងសាទុក្ខនេះអាចឲ្យទទួលយកបាននោះ សហព្រះរាជអាជ្ញាប្រកាន់យកអំណះអំណាងក្នុងចម្លើយតបនេះ ហើយសូមផ្ដល់សេចក្ដីសន្និដ្ឋានថា បណ្ដឹងសាទុក្ខគួរតែត្រូវបានច្រានចោល ដោយសារមូលហេតុដូចបានពោលខាងលើ៕

កាលបរិច្ឆេទ	ឈ្មោះ	ទីកន្លែង	ហត្ថលេខា
ថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២	**លោកស្រី ជា លាង** សហព្រះរាជអាជ្ញា	ភ្នំពេញ	[signature]
	លោក William SMITH សហព្រះរាជអាជ្ញារង		[signature]

[25] ឯកសារលេខ **A189/I/5** ចម្លើយតបរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាទៅនឹងបណ្ដឹងសាទុក្ខរបស់ អៀង សារី ស្ដីពីការចាត់តាំងអ្នកជំនាញមួយរូបដើម្បីវាយតម្លៃអំពីបញ្ហាកាយសម្បទា និងសតិបញ្ញាស្មារតីរបស់គាត់ ក្នុងការចូលរួមសវនាការ, ចុះថ្ងៃទី១៨ កក្កដា ២០០៨, កថាខណ្ឌពីទី១៨-២២។